

Malachovské noviny

Občasník OZ Malachovská dolina a OÚ v Malachove

Číslo **3** – december 2010, IV. ročník

Vážení spoluobčania, vážení dedinčania!

Výsledky volieb ma veľmi potešili a presvedčili, že väčšina Malachovčanov vidí zmeny, ktoré za 4 roky v našej dedine nastali, a že chcú ďalej pokračovať v nastúpenom rozvoji. Viem, že to bude cesta dlhá a trnitá, ale s podporou a dôverou, ktorá mi bola voľbami daná, sa jej nebojím.

Chcel by som vám všetkým poďakovať za spoluprácu a za úžasnú aktivitu pri zvelaďovaní obce a pri rozvoji športu a kultúry, ktorú nám môže väčšina obcí závidieť. Len obec a ľudia v nej môžu dokázať to, čo sa nám podarilo a verím, že ešte aj v budúcnosti podarí, lebo času je málo a zámerov pre rozvoj obce veľa. Ale s takými ľuďmi, akí ma obklopovali celé 4 roky, nemám o budúcnosť žiadne obavy a verím, že sa nám spoločné dielo podarí uskutočniť ku spokojnosti väčšiny z nás.

Chcem sa poďakovať poslancom obecného zastupiteľstva za veľmi náročnú prácu bez nároku na odmenu, menovite Katke Ivančákovej, Evke Teremovej, Linde Briedovej, Jane Krnáčovej, Jindrovi Lebieďzíkovi, Vilovi Bacúlikovi a Ivanovi Darmovi. Boli to 4 roky veľmi tvrdej práce a rozhodovania, a za to im patrí uznanie a poďakovanie od nás všetkých. Viedli túto obec podľa najlepšieho vedomia a svedomia, na úkor svojho voľného času a som presvedčený, že ju viedli tým správnym smerom, čo je v obci určite vidieť.

Podakovanie patrí aj Ľubke Benickej, hlavnej kontrolórke, bez pomoci ktorej si neviem svoju prácu v oblasti financií a legislatívy predstaviť. Využíva svoje bohaté a dlhodobé skúsenosti spojené s praxou, ktoré zúročuje vo svojej funkcii. To, že Malachov a hlavne občania vôbec nepocítili, tak, ako mnohé mestá a obce na Slovensku, ekonomickú krízu ba naopak, ešte sa v obci investovalo a budovalo, je zásluhou celého vedenia obce a ľudí, ktorých som už menoval.

Ešte mi nedá nespomenúť pracovníčky úradu Elenku Sečkárovú a Evku Omastovú. Bez ich „mravčej práce“, denno-denného styku s občanmi, návštevami a vybavovania administratívy, by nebol možný bezproblémový chod obecného úradu. Je to náročná a obetavá práca, zvlášť v dobe, keď prešlo veľké množstvo kompetencií štátu na obce.

Pomocou sú aj občania, ktorí pracujú na obecnom úrade v rámci aktivačných prác: Juraj Kapusta, Katka Hrivnáková, Dagmar Hozová a nakoniec Martina Bystrianska, ktorá u nás vykonáva absolventsčú prax, platenú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny.

Ešte raz vám z úprimného srdca ďakujem.

Dovoľte mi, aby som vám všetkým poprial príjemné prežitie vianočných sviatkov, rodinnú pohodu, veľa zdravia a úspechov v roku 2011. Novému zastupiteľstvu prajem veľa síl a dobrej vôle pri budovaní a skrášľovaní obce tak, aby sme mohli i naďalej s hrdosťou všade povedať „Ja som Malachovčan“.

Ondrej Slivka, starosta

foto: Z. Krnáč

Socha „Richtár“, ktorú Malachovu venoval výtvarný umelec Dr. Miroslav Bárdi, je od novembra umiestnená pri vchode do Obecného úradu. Viac o soche a autorovi na str. 3.

Výsledky volieb

V komunálnych voľbách dňa 27. novembra 2010 rozhodli obyvatelia Malachova takto:

Starostom zostane v ďalšom funkčnom období súčasný starosta **Ondrej Slivka**, ktorý získal 346 z 519 odovzdaných hlasov, t.j. 66,66% platných hlasov.

Zloženie nového Obecného zastupiteľstva v Malachove, v poradí podľa počtu získaných hlasov:

1. Martin Pál , Ing. (SDKÚ-DS, MOST-HÍD)	330
2. Jaroslava Steinsdorferová (Nezávislý kandidát)	300
3. Igor Benický , Ing. (SMER-SD)	250
4. Lubomír Gajdúšek (SDKÚ-DS, MOST-HÍD)	247
5. Livia Krnáčová , Bc. (SMER-SD)	216
6. Linda Briedová , Ing. (SMER-SD)	216
7. Luba Kubišová , Mgr. (KDH)	211

Viac informácií o výsledkoch volieb nájdete na str. 2.

Vianoce

Je krásne keď vonku sneží.
Všade biele ticho leží.
Zakráda sa niečo k nám
a ja to niečo rada mám.
Láska a pokoj
zo stien visí.

Ty práve teraz spomínaš ...
Na prvý darček z lásky daný.
Bol od Ježiška, či od mamy?
Na prvú lásku, čo sme mali.
Bolo to dávno?

Či len vlní?
Na naše deti a ich očka,
horiace túžbou čo ich počká
v balíčku šuchotavom ...
Betlehem ticho pod ihličím
s koledou „čas vianočný“
rozdáva lásku a pokoj.

Viera Solivajsová

Komunálne voľby 27. 11. 2010

(Pokračovanie zo strany 1)

V obci sa zistili tieto výsledky:

Počet osôb zapísaných v zoznamoch voličov	859
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	523
Počet odovzdaných obálok	523
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obec. zastup.	523
Počet poslancov, ktorý sa mal zvoliť	7
Počet zvolených poslancov	7
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce	519

Náhradníci – kandidáti, ktorí neboli zvolení za poslancov obecného zastupiteľstva v poradí podľa získaných platných hlasov:

8. Ivan Darmo , Ing. (SDKÚ, MOST-HÍD)	198
9. Jana Gregorová (SMER-SD)	161
10. Martina Ovšáková , Bc. (Nezávislý kandidát)	150
11. Eva Furčáková , Ing. (SMER-SD)	142
12. Helena Krnáčová , Ing. (NOVÁ DEMOKRACIA)	132

Počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na funkciu starostu v poradí podľa získaných platných hlasov:

1. Ondrej Slivka (SDKÚ-DS, MOST-HÍD)	346
2. Jaroslava Steinsdorferová (Nezávislý kandidát)	140
3. Jana Krnáčová (SMER-SD)	33

Účast voličov v %: 60,88

Zdroj: zápisnica Miestnej volebnej komisie, ŠÚ SR – internetová stránka
<http://app.statistics.sk/kv2010/sr/tab7.jsp?lang=sk&sr=3&obvod=601&obec=580244>,
stiahnuté dňa 7.12. 2010

Napísali o nás

V Malachove varili guláš a vyrezávali sochy. Dni obce sa vydarili.

Banskobystrické noviny My z 28. 9. 2010, č. 38, roč. 19, str. 6

V článku D. Uhrinovej odzneli na adresu Dní Malachova aj tieto pochvalné slová: „I v tomto prípade sa totiž potvrdilo, že všetko je najprv o ľuďoch a až potom o peniazoch. Lebo ak spomenieme, čo všetko sa dá zorganizovať za päťsto eur, mnohí ostnú prekvapení.“ Autorka spomenula vystúpenia ľudovej hudby, futbalový turnaj žiakov i dospelých, a samozrejme súťaž vo varení guláša. Čitatelia sa dozvedeli mená všetkých súťažných družstiev, ako aj troch víťazných, aj jeden „tajný“ recept. Pochvalu si vyslúžilo OZ Malachovská dolina za prezentáciu svojej činnosti a písalo sa aj o nultom ročníku sochárskeho sympózia. Článok dopĺňajú fotografie autorky a uzatvára ho vyjadrenie starostu O. Slivku. (lk)

Vítané tímy vo varení guláša

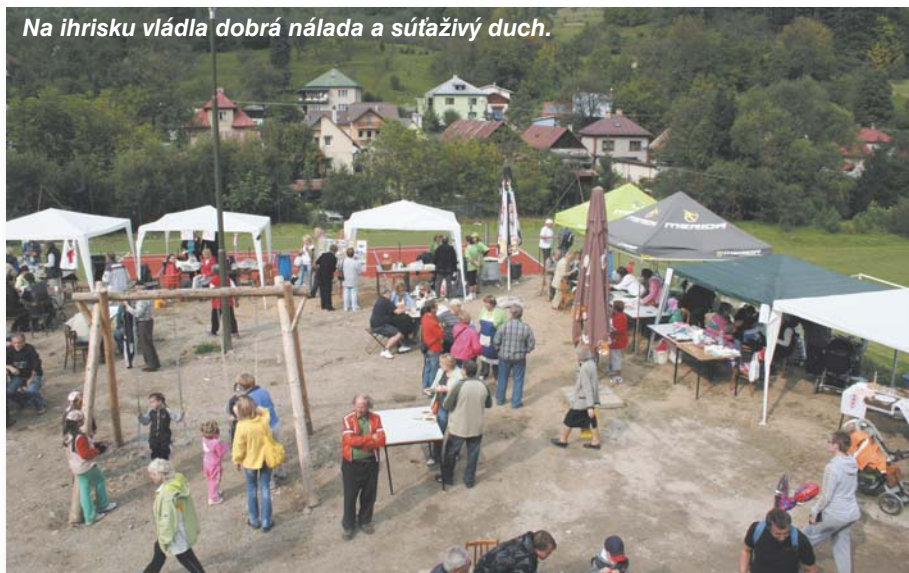
Tohtoročný 4. ročník podujatia nevoňal len gulášom, ale aj lipovým drevom. Súčasťou podujatia bolo prvýkrát sochárske sympóziu, počas ktorého sa štyria majstri dreva – Malachovčania Miroslav Bárdi, Igor Bedrík, Ondrej Dobrota a Ondrej Slivka, pokúsili vytvoriť diela, ktoré budú krásliť našu dedinu. Jedno dielo – „Richtár“ od M. Bárdiho – už zaujalo svoje miesto pri vchode do Obecného úradu, ďalšie ešte čakajú na svoje dokončenie. O. Slivka sa inšpiroval starou fotografiou Jána Snopka (1911-1988), známeho malachovského valaškára, ktorý je na nej v divadelnom kostýme baču s fujarou a svoju sochu pomenoval „Bača“. Tá by mala byť osadená na konečnej zastávke autobusu a o pánovi Snopkovi napíšeme v ďalšom čísle MN. „Banský škriatok“ či trpaslík – Ondreja Do-

brotu pripomína slávnu banícku históriu Malachova a školáci majú za úlohu vybrať mu miesto na školskom dvore. Igor Bedrík vytvoril sochu „Kaktus“ – tá bude umiestnená pri vchode do pohostinstva na futbalovom ihrisku s rovnakým názvom. Prečo práve Kaktus? Prevádzkovateľ pohostinstva, Martin Pál, bol údajne počas svojich štúdií zaniieteným pestovateľom kaktusov, mal ich doma vyše 1000, a tak

mu aj prischla prezývka Kaktus. Zrejme na to obdobie on sám rád spomína.

Dni obce – to je hlavne guláš. Tento rok súťažilo až 13 družstiev, takže porota, zložená z náhodne vybraných účastníkov, to nemala ľahké. Nakoniec udelila 3. miesto predstaviteľkám OZ Malachovská dolina, 2. miesto získali Remeselníci a na 1. mieste sa umiestnili Gumkáči. Atmosféru dotvárala ľudová hudba Vojta Šimčíka z Poník,

Na ihrisku vládla dobrá nálada a súťaživý duch.

M. Horník mieša víťazný guláš.

okrem nej v piatok večer v Malachove vystúpila aj LH Jara Hazlingera z Detvy.

Obec vyčlenila na túto akciu 500 eur, z ktorých sa zaplatili obe ľudovky, zástery a odznaky pre súťažiacich a plastový riad na servírovanie guláša. Hudobnú produkciu v sobotu zabezpečil M. Pál prostredníctvom B. Krnáča a podujatie moderovala

Pri hudbe v KD sa tancovalo aj spievalo.

L. Gajdúšková. Okrem nich treba poďakovať za pomoc pri organizácii J. Kapustovi, E. Teremovej, J. Lavríkovi, celej TJ, sochárom-rezbárom a všetkým súťažiacim.

Tieto Dni obce sú za nami, treba myslieť na ďalšie. Vedenie obce uvíta všetky návrhy od občanov, ktoré by mohli prispieť k ďalšiemu vylepšeniu a spestreniu akcie, na ktorej sa radi stretnú všetky generácie Malachovčanov, aj návštevníci Malachova. (lk), foto: J. Solivajs

Ondrej Dobrota pri práci na Banskom škriatkovi.

Sochy kultivujú estetickú stránku nášho života

Žena s dieťaťom, lipa s polychrómiou, 2009. Foto: M. Bárdiová

Majster Bárdi, vaša myšlienka vyzdobíť našu obec drevenými sochami sa zapáčila starostovi O. Slivkovi, ktorý do programu Dní obce Malachova tento rok zaradil aj sochárske sympóziu. Čo vás k tomu viedlo? Venujete sa popri malbe aj sochárstvu?

Chcem pomôcť k skvalitneniu života v Malachove, hlavne v mojej profesijnej oblasti – výtvarnej kultúre – a som rád, že vedenie obce je prístupné rôznym podnetom. Myslím si, že drevené sochy obohacujú vizuálny vzhľad našej dediny, lebo podobne ako obrazy kultivujú estetickú stránku nášho života. Autormi sôch na sympóziu boli okrem mňa Mgr. Ondrej Slivka, Ondrej Dobrota – Brčko a Igor Bedřík. Mojm záostučením bude, ak snaha a výtvarný kumšt, čo som do dreva vložil, ľudí osloví. Ja som maliar a tých pár sôch, ktoré som v poslednej dobe urobil, je pre mňa zábalvou, lebo rád robím s drevom.

V rámci témy „Dedina“ ste prišli s viacerými námetmi, vy sám ste vytvorili sochu „Richtára“. Povedzte nám o tomto diele viac.

Dúfam, že sa v tvorbe figurálnych sôch z dedinského prostredia bude pokračovať. Moja predstava bola taká, že figúra „Richtára“ má pôsobiť autoritatívne, dôstojne a má reprezentovať dedinu a jej erb. Ale popritom by sa to nemalo brať prehnane vážne, čomu majú napomôcť niektoré tvarové deformácie. Zvolil som si kombinovanú výtvarnú formu od anatomickej reálnej tvárovej časti až po abstraktné formované a štruktúrované plochy kabanice. Nechal som vyznieť aj pôvodný lipový kmeň. Na soche je čitateľné opracovanie dreva od hrubých zárezov pílou, sekerou, cez variácie dlátom až po vyhladené plochy. Sochu „Richtára“ mi pomáhali prevážať a prenášať viacerí chlapi a za túto pomoc im ďakujem.

Ste tiež autorom výtvarného návrhu plota pri potoku na zastávke Strelec, podieľali ste sa aj na jeho zhotovovaní. Zdá sa, že skrášľovanie obce vás baví ...

Začalo to tým, že mi už dávnejšie starosta O. Slivka povedal: „Nakresli, ako by mohli vyzeráť autobusové zastávky.“ Z mnohých variant potom vybrali a návrhy sa začali realizovať. Občas pomôžem s výtvarnými riešeniami RNDr. Vladovi Drugovi, ktorý robí komplexné projekty spolu so starostom. Myslím si, že v Malachove je veľa ľudí, ktorí urobia kus práce, keď treba, a majú z toho dobrý pocit.

Povedzte nám niečo aj o plastike, ktorá nedávno pribudla na priecheli vášho domu na Ortútskej ceste 74.

Jednu takú máme aj vo dvore a v obývačke ďalšie. Na výstave k mojej 60-ke tieto sochy dopĺňali kolekcie obrazov a teraz len tak postávajú tu v Malachove. Takže, ak si ich ľudia všimnú, som rád.

Pripomeňme, že vaše obrazy zdobia aj interiér Obecného úradu v Malachove. Kde sa najbližšie chystáte vystavovať?

Mojou hlavnou robotou, teraz, keď už neučím na Univerzite Mateja Bela, je malba obrazov. Som rád, keď sa moja tvorba dostane medzi ľudí. Niektoré obrazy môžu záujemcovia vidieť v mojom ateliéri, ale mnoho obrazov je vo svete. V budúcom roku pripravujem výstavu s kamarátom v Prešove a so Združením výtvarných umelcov stredného Slovenska budeme vystavovať v Banskej Bystrici.

Za rozhovor ďakuje L. Kubišová

Práce Dr. M. Bárdiho môžete vidieť aj na: <http://miroslavbardi.spaces.live.com/default.aspx>, od marca 2011 sa presťahuje na: <http://miroslav.bardi.webnode.sk>

Záhradkáři mali čo vystavovať aj tento rok

Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov v spolupráci s OZ Klub dôchodcov Malachovčan a OÚ v Malachove usporiadali 9. 10. 2010 v KD výstavu **Jabĺko roka**.

Výstavu zeleniny a ovocia dopĺňali aj doma vyrobené produkty z nich a pekné dekorácie. Zároveň si mohli návštevníci pozrieť aj ručné práce, ktorých výstavku zorganizoval Klub dôchodcov Malachovčan. Ceny do súťaže zabezpečil Obecný úrad v Malachove, a odovzdával ich starosta O. Slivka. Celá akcia sa niesla v dobrej nálade, návštevníci si mohli pochutnať na výbornej haruli, zákuskoch a všetko zapíť ovocnými koncentrátmi. K tomu znela heligónka O. Filipku a po vyhodnotení aj spev účastníkov súťaže.

Záhradkáři vám prajú veselé Vianoce a úrodný rok 2011.

Za výbor z.o. SZZ Ján Dobrota, predseda

Vyhodnotenie:

Najkrajšie Jabĺko:	Najkrajšia Hruška:	Najkrajšia Zelenina:
1. Vladimír Brieda	1. Michal Kubiš	1. Anna Necpalová
2. Peter Plaj	2. Anna Necpalová	2. Ján Uharček
3. Ján Strelec		3. Ing. Jozef Žabka

Najkrajší Výstavný stôl:

1. Ing. Ján Cimerman, 2. Ján Dobrota, 3. Michal Kubiš

1) Stôl, ktorý vyhral v kategórii Zelenina, získal 2. miesto za Hrušku a 2. miesto za Stôl.

2) Predseda z.o. SZZ J. Dobrota blahoželá V. Briedovi k 1. miestu v kategórii Jabĺko, cenu odovzdáva starosta O. Slivka.

3) Niektoré ručné práce so súťažou úzko súviseli.

4) Bolo z čoho vyberať. *foto: Juraj Solivajs*

Z činnosti Klubu dôchodcov – MALACHOVČAN

V rámci výstavy Jabĺko roka, ktorú organizoval Zväz slovenských ovocinárov a záhradkárov, usporiadal náš Klub dôchodcov Malachovčan výstavku ručných prác, výšiviek a paličkovanej čipky našich predkov a starých materií zo začiatku minulého storočia. Ani sme nepredpokladali, aký veľký záujem prejavia návštevníci výstavy o ručné práce.

Tak, ako sa už stalo tradíciou pre naše členky, aj pri príležitosti tohto podujatia sme ponúkali chutné a doma pečené zákusky a koláče.

Pri príležitosti októbra – Mesiaca úcty k starším, zvolal Klub dôchodcov a OÚ v Malachove slávnostnú členskú schôdzu, na ktorú boli pozvaní všetci dôchodcovia z Malachova, ale hlavne jubilanti, ktorí oslavovali svoje okrúhle narodeniny v poslednom štvrtroku. Pri tejto príležitosti predniesol starosta obce Ondrej Slivka slávnostný príhovor k starším spoluobčanom a našim jubilantom pogrataloval. Po odovzdaní symbolických darčiek zaznelo spoločné „živio ...“.

Slávnostné chvíle tohto okamžiku vyzdvihlo aj polhodinové vystúpenie folklórnej skupiny Mladosť z Banskej Bystrice. Spev a tanec folklórneho súboru rozíhral v našich srdciach potešenie, radosť a úsmev na tvárach všetkých prítomných. Dobrá atmosféra s nami zostala aj po skončení vystúpenia FS Mladosť, keď nám do tanca a na počúvanie hral a spieval Pavel Kúš až do neskorých večerných hodín.

Samozrejme, naše stretnutia by sa nezaobišli bez dobrého občerstvenia. Členky výboru KD uvarili a pohostili všetkých prítomných chutnou kapustnicou a jubilanti prispeli sladkými zákuskami.

Predpokladám, že všetci, ktorí sa tohto podujatia zúčastnili, odchádzali s pocitom dobre využitého času, spokojní a usmíati.

Do ďalšej členskej schôdzy máme tieto plány:

8. 12. 2010 o 14:00 h sa v zasadačke OÚ stretol Krúžok dobrej pohody. Počas stretnutia sa prítomní navzájom učili vyrábať rôzne vianočné ozdoby.

Malachovská zakáľka sa nesmie zaobiť bez nášho klasického vianočného punču a vynikajúcich zákuskov pripravených našimi členkami.

Predpokladáme, že začiatkom **februára 2011** sa uskutoční **výročná členská schôdza**. Presný termín konania ČS bude vyhlásený miestnym rozhlasom a na vývesných tabuliach.

Za výbor OZ Klub dôchodcov Malachovčan – Lýdia BOĐOVÁ

Duchovné okienko

V tomto čísle vám predstavujeme **Cirkev adventistov siedmeho dňa**, keďže v Malachove má pomerne bohaté zastúpenie – vzhľadom na ich celkový počet na Slovensku.

Pôsobenie reformátorov, ako boli John Wycliff, Jan Hus, Martin Luther, J. Kalvín, John Wesley, Jan Amos Komenský a mnohých ďalších, malo svoje pokračovanie v duchovnom prebudení v 19. storočí. Toto prebudenie nastalo na základe poznania a štúdia Biblie o skorom druhom príchode Pána Ježiša.

Adventisti siedmeho dňa (advent = príchod) prijímajú Písmo Sväté za jediné krédo a z neho odvodzujú vierouku, životné princípy a praktické aplikácie pre každodenný kresťanský život. Boh zveril človekovi poznanie o spasení (záchrana pre večný život). Boh je Stvoriteľom sveta a človeka. Spasiteľ Ježiš Kristus sa po druhýkrát vráti na našu zem.

Adventisti veria, že každý človek, ktorý uverí, je milosťou Kristovou spasený pre večný život. Toto je najlepšia správa o nádeji a budúcnosti. Chceme, aby túto radostnú zvest o pláne spasenia poznal každý.

Začiatok Cirkvi adventistov na Slovensku siaha do minulého storočia príchodom viacerých evanjelistov z Nemecka a Rakúska. V roku 1935 mala Československá únia Cirkvi adventistov 3546 členov. Rok 1938 priniesol do života cirkvi veľký zlom. "Mníchovskou dohodou" stratilo Slovenské misijné pole viac ako 250 členov, niekoľkých kazateľov a 9 zborov. Po vyhlásení Slovenského štátu v roku 1939 bola činnosť cirkvi úradne zastavená. Po II. svetovej vojne, v roku 1948, vzniklo Slovenské združenie. V roku 1952 bola opäť úradne pozastavená činnosť cirkvi. Majetok cirkvi bol násilne vzatý a niektorí kazatelia boli uväznení. V roku 1956 bola činnosť cirkvi čiastočne obnovená a uväznení kazatelia boli prepustení. Slovenské združenie bolo znovu zriadené až v r. 1968 a majetok cirkvi bol úplne vrátený až po r. 1989. Dnes má Slovenské združenie Cirkvi adventistov viac ako 2000 členov a takmer 50 zborov (podľa najnovších informácií 3500 členov – lk).

Život miestnych zborov

Vlastný život cirkvi sa odohráva v miestnych zboroch na úrovni rodín a jednotlivcov. Zbory využívajú svoj vplyv a pomoc tam, kde žijú. Usporiadávajú semináre proti stresu, fajčeniu a rôznym formám závislosti, o predmanželskej výchove, o harmonickom manželstve a komunikácii medzi ľuďmi, o zdravom životnom štýle a podobne. Organizujú zbierky na pomoc ľuďom v oblastiach postihnutých vojnami alebo prírodnými katastrofami. Kazatelia a laickí pracovníci majú prednáškové cykly na základných a stredných školách, ale aj vo väzniciach. Organizujú stretnutia mladých ľudí, festivaly hudby a piesní, športové aktivity pre mládež a letné tábory pre deti.

Zdroj: www.casd.sk

ADVENTISTI V MALACHOVE

Adventizmus sa rozšíril do Malachova začiatkom 20. storočia. Prvými adventistami bola Júlia Kapustová (od Chovanov) a jej manžel Ján v roku 1926, prostredníctvom svojej sestry Zuzany Lichej, ktorá žila so svojím manželom v Sásovej, a tam ich navštívili kolportéri – knižní evanjelisti. Ďalšími adventistami sa stali Mária Dobrotová s manželom Ondrejom (od Vachmanov). A postupne uverili ďalší.

Kresťania – adventisti sú takí ľudia ako iní, s dobrými vlastnosťami i s chybami. Aj dnes Ježiš Kristus mení ľudí v každom veku k lepšiemu, kvalitnejšiemu životu. Sme optimisti, veríme, že dejiny vojen, tragédií a smrti sa nebudú donekonečna opakovať.

Členovia cirkvi adventistov siedmeho dňa z našej obce chodia do modlitebne do Banskej Bystrice. V meste sú dve bohoslužobné miesta: Rudlovská cesta č. 37 a Kollárova č. 18. Pobožnosti sa konajú každú sobotu dopoludnia. Prvá časť je tzv. sobotná škola, to je spoločné štúdium a diskusie o biblických príbehoch a ich aplikáciách pre dnešný bežný život. Druhá časť pobožnosti sú oslavné piesne, chvály, modlitby a kázanie Božieho Slova.

Každý utorok o 17:00 h býva na Kollárovej č. 18 Klub zdravia, viac informácií sa dočítate na www.zivotazdravie.sk. V cirkvi pracujú rôzne oddelenia podľa záujmu, napr. deti a mladí ľudia majú aktivity v Klube Pathfinder (www.pathfinder.sk). Charitatívna organizácia ADRA (Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj), ktorá má celosvetové pôsobenie, pomáha aj ľuďom na Slovensku (www.adra.sk). Možno ste sa už stretli s knihami vydavateľstva Advent Orion, ktoré ponúka široký výber kníh so zdravotnou, výchovnou, duševnou i duchovnou tematikou (www.adventorion.sk).

Ako prežívali členovia cirkvi dobu zákazu a prenasledovania?

Prví adventisti v Banskej Bystrici nemali budovu, kde by sa stretávali na bohoslužby. Ani v čase tzv. Slovenského štátu, kedy bola cirkev v podstate zakázaná, sa intenzívny život a činnosť banskobystričského zboru nezastavili, skôr naopak, tým viac sa rozvíjali. Za Slovenského štátu, ale aj po oslobodení, sa stretávali na rôznych miestach v prírode a v zime prevažne po rodinách. Po skončení II. svetovej vojny sa členovia, mládež a deti snažili nielen slovom, ale aj životom osloviť priateľov i širokú verejnosť. V roku 1946 sa začalo so stavbou modlitebne, ktorú s obetavosťou postavili nadšení členovia. Bola vysvätená v roku 1948 na Kollárovej ulici č. 18. Tam sa veriaci stretávali až do 1. 10. 1952, kedy bola činnosť všetkých cirkví v Československu komunistickou vládou zakázaná. Mnohí naši kazatelia boli zatknutí, vyšetrovaní a odsúdení. Niektorí z nich pracovali v táboroch nútených prác v uránových baniach v Já-

chymove. Tí, čo ostali na slobode, museli opustiť prácu duchovných a nájsť si prácu vo výrobe, aby užívali svoje rodiny. Majetok cirkvi bol zoštátnený, naša modlitebňa sa stala kultúrnym strediskom a neskôr na dlhé roky Bábkovým divadlom. Cirkev žila ďalej, veriaci sa schádzali v malých skupinkách po domoch. Boli však stále sledovaní štátnou bezpečnosťou. 18. 9. 1956 bola činnosť cirkvi znova úradne povolená. Získala aj čiastočnú slobodu vyznania a zhromažďovania. Čiastočná sloboda bola aj v obmedzovaní mladých kresťanov, aby nemohli ďalej študovať. Majetok cirkvi však vrátený nebol. Až po návrate demokracie, po revolúcii v roku 1989, sa stal majetok cirkvi predmetom reštitúcie.

Čím sa adventisti odlišujú od iných kresťanov?

Veľa biblických právd máme spoločných s kresťanmi iných denominácií, ale predsa len v niečom sa odlišujeme.

A Boh dokončil siedmeho dňa svoje dielo, ktoré činil a odpočíval siedmeho dňa od všetkého svojho diela, ktoré učinil. 1 Moj 2,2.

Staviame na biblickom učení o dni odpočinku. Sobota ako deň odpočinku bola Bohom ustanovená pri stvorení sveta. Veríme, že Písmo Sväté je Božie Slovo a preto veríme v doslovnú správu o stvorení.

V Biblii sa píše :

A tak tedy buď jete buď pijete buď čokoľvek robíte, robte všetko na slávu Božiu. 1 Kor 10,31 Preto uprednostňujeme zdravý životný štýl – napr. zdravá výživa, telesné cvičenie, slnko, voda, vzduch, ochrana prírody, nefajčíme, nepijeme alkohol a pod.

Prečo siedmeho dňa?

Z historického hľadiska nedela bola vždy prvým dňom týždňa. Aj v Biblii sa píše: *Potom po zve na koniec soboty, keď už svítalo na prvý deň týždňa, prišla Mária Magdaléna i tá druhá Mária pozrieť hrob. Mat 28,1.*

Aj dnes bežne vo svete sa používajú kalendáre, kde sa týždeň začína nedeľou a sobota je siedmy deň.

Ako prežívate Vianoce?

V Písme Svätom Pán Boh nezjavil, kedy sa narodil Ježiš Kristus. Ježiš Kristus sa nenarodil 25. decembra. Vianoce sú tradícia, ktorá bola prijatá do kresťanských cirkví. Je príjemné posedieť si s rodinou, mať pár dní voľna. Ježiš sa narodil a všetky okolnosti opísané v Biblii sú pravdivé. Dôležitejšie ako to, kedy sa narodil, je to, prečo a ako sa narodil. Nekladíme dôraz na samotné vianočné sviatky, ale jednotlivé rodiny majú v tom slobodu, ako ich prežívajú.

O adventistoch všeobecne a v Malachove napísali: Václava Kapustová, Marta Kapustová, Tibor Kapusta, otázky kladla L. Kubišová.

„Nová krv“ v Malachove

Na návšteve u riaditeľky ZŠ s MŠ

V našej pravidelnej rubrike vám teraz nepredstavíme Malachovčanov, ale novú pani riaditeľku ZŠ s MŠ v Malachove.

Mgr. Katarína Cholvádová vyštudovala odbor Učiteľstvo pre I. stupeň, učí od roku 1989. Pôsobila ako riaditeľka v ZŠ Hiadeľ, učiteľka v Selciach a riaditeľka v ZŠ Medzibrod. Jej záujmy sú umeleckého charakteru – tanec, spev, divadlo a práca s deťmi v tomto smere. Veľa rokov strávila vo folklórnom svete. Na prvé miesto v živote dáva šťastnú rodinu. Preferuje zdravý spôsob života – šport, zdravá strava, príroda. Toto všetko sa bude snažiť rozvíjať aj na tejto škole.

Pani riaditeľka, do akej miery ste pred nástupom vedeli, do čoho idete? Čo vás milo aj nemilo prekvapilo na malachovskej škole?

Od začiatku svojej praxe putujem po dedinských školách a milujem prácu v nich, pretože škola nie je sama pre seba, ale žije s dedinou. Samozrejme, závisí to od riaditeľa školy. Do Malachova som prišla z dvojnásobne väčšej malotriedky a zrušila som si trvalý pracovný pomer, ale dúfam, že to bude stať za to. Je tu vynikajúci pedagogický kolektív (dovolím si to tvrdiť aj napriek tomu, že sa ešte dobre nepoznám), takzvaná rovnaká krvná skupina. Ženy sú plné elánu a skvelých nápadov a napriek tomu, že skoro všetky majú malé deti, vykonávajú aj prácu nad rámec svojho úväzku bezodplatne.

Dobrá medziľudská klíma, pohodové a pokojné prostredie je základnou podmienkou pre kvalitný výchovno-vzdelávací rozvoj detí.

Nemilo ma prekvapilo, že ľudia nevnímajú školu ako celok. Škôlku berú zvlášť a školu zvlášť. Na tom budeme musieť popracovať. Veď deti k nám budú chodiť 7 až 8 rokov. My sme jeden právny subjekt. Nemilo ma tiež prekvapilo primitívne ohováranie praktiky niektorých ľudí blízkyh škole. Možno si niektorí ľudia takto kompenzujú svoje životné problémy a zlyhania.

Naopak, veľmi milo ma prekvapilo, ako boli na tejto škole vedené deti, s akou dôslednosťou sa prihliadalo na rozvíjanie hodnôt a dodržiavanie hodnotových pravidiel. Budeme v tom pokračovať. To, že deti dokázali vytvoriť pekný program na začatie školského roka, je dôkazom kvalitnej práce vychovávateľky Aničky.

Aké sú vaše plány ohľadom tejto školy?

Mojou prioritou je udržať a zvýšiť počet detí. Toto je možné len prostredníctvom ambiciózneho programu, ktorý tu doteraz nebol. Vo svojej vízii mám vybudovanie športového areálu na pôde školy, získanie financií na jeho vybudovanie, získanie trénerských kapacít pre prácu s našimi školákmi a predškolákmi. Vízia je vybudovať školu zameranú na šport, ktorá bude unikátna v banskobystričskom regióne. Budeme pokračovať v doterajších rozbehnutých umeleckých aktivitách (návštevy tvorivých dielní, muzikálové divadlo, t.j. tanec + spev + divadlo, flauta, vnášať do vyučovania prvky dramatickej výchovy a folklóru). Anglický jazyk a informatická výchova sú už súčasťou vyučovacích hodín, v angličtine pre 1. a 2. ročník pokračujeme formou krúžku. Základnou prioritou je vychovávať šťastné a múdre deti, ktoré si budú vedieť poradiť v rôznych situáciách, budú mať tie správne hodnoty a budú reagovať na podnety s dostatočnou emocionálnou inteligenciou.

Mnohí rodičia si myslia, že deti v malotriedke nemajú také možnosti na rozvoj a vzdelávanie ako v klasickej škole. V čom sú podľa vás výhody a nevýhody dedinskej malotriedky?

Nová pani riaditeľka a noví prváci: Martinko Klačan, Karolína Kukučková a Dominik Mojžiš. Foto: E. Drienovská

Dieťa je v domácom prostredí. To je ohromná výhoda. Veď načo ho vystavovať stresu (cudzie prostredie, každodenné cestovanie), keď ho ešte vo veku 6 rokov nie je schopné spracovať? Stresové situácie zanechávajú vždy stopy na psychike.

Na oboch typoch škôl sa plnia tie isté učebné štandardy. Čo sa dieťa má v 1.-4. ročníku naučiť, to je dané. Na akom stupni to bude vedieť, závisí od osobnosti učiteľa, od domáceho prostredia, od daností dieťaťa. Ohromnou výhodou je nízky počet detí v ročníku, učiteľ má väčší priestor pracovať s každým individuálne podľa jeho potreby. Pokým socialistické školstvo spriemerovalo činnosť detí, v súčasnosti sa pracuje s individualitou žiaka, rozvíjajú sa jeho osobné schopnosti. Ustupuje sa od výkladu, na nové učivo deti prichádzajú sami pomocou tvorivých činností. Učiteľ je v podstate koordinátor učebného procesu. Kým jeden ročník pracuje s učiteľom, druhý robí samostatne. Je však mnoho činností, ktoré sa dajú robiť spoločne. Pred niekoľkými rokmi sa konali inšpekčné testy štvrtákov. V našom kraji vyšli z toho najlepšie malotriedky. Prečo? Deti sú zvyknuté vo väčšej miere pracovať samostatne a spoliehať sa len na seba.

Niektorí rodičia hovoria, že keď deti prestupujú na II. stupeň, sú v nevýhode oproti tým, ktoré už na danú školu chodia. A čo iné deti, ktoré idú na osemročné gymnáziá? Jednoducho si musia na nové podmienky zvyknúť. No teraz sú už vyzretejšie, majú v sebe určité hodnoty, ktoré, samozrejme, vychádzajú hlavne z rodiny, a ktoré im pomôžu prekážky prekonať. Na túto tému by sa dalo písať veľa. Uzavriem to tým, že z malotriedok vychádzajú rovnako úspešní ľudia v živote ako z plno organizovaných škôl.

Budete robiť aj Deň otvorených dverí, aby sa rodičia mohli prísť pozrieť, ako sa u vás učí?

Áno, presný deň určíme.

Akým spôsobom by mohli rodičia pomôcť škole, a tým aj svojim deťom?

Na väčšine škôl si rodičia zakladajú občianske združenia, kde oficiálne môžu prijímať 2 % z dane, sponzorské dary a získavať iné financie z vlastnej činnosti, čo ohromne môže škole pomôcť v jej projektoch. Moja priorita pred nástupom do Malachova bola takéto občianske združenie založiť. Som rada, že tunajší rodičia zmýšľali rovnako a OZ Malachovská škola je na svete. Je to združenie rodičov a priateľov školy, preto očakávam, že sa jej členmi stanú všetci rodičia, ktorí chcú, aby ich dieťa študovalo vo výborných podmienkach.

L. K.

V škole sa stále niečo deje

Otvorenie školského roka 2010/2011

1) Na otvorenie školského roka prišli aj škôlkári s novými učiteľkami Jankou Kašperovou (vľavo) a Jankou Majeríkovou (vpravo). 2) Školáci na úvod šk. roka spievali, recitovali, tancovali aj hrali, to všetko pod taktovkou vychovávateľky Aničky, ktorá vie z našich šikovných detí vytiahnuť maximum a tak rozvíjať ich talent.

Deň zdravej výživy – príprava šalátov a pomazánok

3) Deti si všetko sami pripravili – Martinko Klačan s Adamom Mikšíkom.

4) Doda Necpalová, naša najšikovnejšia kuchárka Margarétka Hózová so sestrou Dadkou, Lenka Dobrotová. V pozadí Miško Žiljak s Matúšom Kapustom a Jankom Klačanom krájali, miešali a aranžovali až obdivuhodne na deväťročných chlapcov.

5) Každá skupina najskôr odprezentovala svoju prácu. Na počítači napísali recept.

6) Čas ochutnávky – pri natieraní pomáhala aj p. učiteľka Drienovská. Zdravé jedlo ochutnali aj 9 rodičia. Prídete na budúci rok viacerí?

K. Cholvádová, foto: autorka

Výber z našich aktivít

V rámci školského klubu chodia deti s vychovávateľkou Aničkou na výlety do okolia Malachova a pravidelne navštevujú tvorivé dielne v Tyhányiovskom kaštieli. Nielen deti navštevujúce hodiny evanjelickej náboženskej výchovy s Evičkou absolvovali výlet do Harmaneckej jaskyne, púšťanie šarkanov, pečenie palacínok, a ďalšie. Boli sme v Štátnej opere, k nám prišlo divadlo O ježibabe Klotilde. Spolu so škôlkarmi sme sa bavili na výchovnom koncerte Letom rozprávkovým svetom. Škoda, že neprišiel aj pán Ladislav Chudík. Naši škôlkári sa prezentujú krásnymi výrobkami a kresbami, ktoré ich šikovné pani učiteľky menia na výstavke snáď každý druhý deň. Úspešne sme zakončili Týždeň protidrogovej prevencie, kde si ročníky na troch stanovištiach zmerali sily a nakoniec sme si dobre zacvičili a zasúťažili. Ďalší týždeň bol venovaný bylinkovým čajom. Deti si v knihách a na internete zhľadali informácie o liečivých bylinkách, z ktorých vytvorili projekty, ktoré odprezentovali. Piknik bylinkových čajov s medom a citrónom nám spríjemnili dobrí čitatelia úryvkami zo svojich obľúbených kníh.

V rámci regionálnej výchovy nás čakajú Stridžie dni a tento kalendárny rok završíme **Vianočným programom 21. decembra 2010 o 17:00 h v Kultúrnom dome, na ktorý vás všetkých srdečne pozývame.**

K. Cholvádová

Lyžiarsky ošial' v Malachove

– zabudnutá minulosť?

alebo **Ako mohli v Malachove vyrásť 3 olympionici?**

Na tieto otázky som hľadala odpoveď u tých, ktorí celé roky žili bežeckým lyžovaním, či už ako pretekári, tréneri alebo organizátori bežeckých pretekov, v ktorých dosahovali Malachovčania, podobne ako v bežekom lyžovaní, veľmi vysokú úroveň.

Najstarší z olympionikov, Ondrej Šima (nar. 4. 8. 1936), obsadil na olympiáde v Mexico City v r. 1968 osemnástu miesto v športovej strelbe – veľkokalibrovej terčovnici. Pred olympiádou v tejto disciplíne v polohe poležiaci vyrovnal svetový rekord. Jeho športový život však začínal práve na lyžiach. Už v roku 1954 bol medzi 4! Malachovčanmi – staršími dorastencami, ktorí sa kvalifikovali na sokolské majstrovstvá ČSSR v Špindlerovom mlyne. Dvaja z nich – Ján Žabka a Ondrej Šima, boli súčasťou štafety, ktorá skončila na 2. mieste. Ďalej sa na pretekoch zúčastnila Lýdia Bodová (rod. Valentová) a nebohý Ondrej Kapusta. Ako s úsmevom spomína J. Žabka, na pretekoch sa nestačili čudovať, s akým výstrojom tam Malachovčania prišli. Drevené lyže im zužoval otec O. Šimu – stolár, na nich mali namontované kandaháre a lyžiarske topánky boli určené skôr na zjazd ako na beh. Vtedy ešte lyžovali v TJ Sokol, a ako vraví p. Šima, drelí ako kone. Preteky si organizovali sami, trate boli na Pršianskej strane okolo a nad cintorínom, alebo na opačnej strane na Suchý vrch, ale aj po Záhumní, smerom hore do Ortút ...

Celoštátne prebory DŠO Sokol v lyžovaní, Špindlerov Mlyn, 1954, (beh na lyžiach: 10 km), pretekárka L. Bodová

„V Malachove, keď sa organizovali preteky, štart bol pred obchodom Konzum (dnešní Kozákovci) a trať pokračovala cez Solivajsov smerom do Horárov a na Suchý vrch. Trate boli na 10 km a malé deti na 3 km. Cieľ bol tiež pred obchodom,“ hovorí J. Žabka, ktorého k lyžovaniu priviedol jeho otec, sám lyžiar. Dobrým lyžiarom bol aj jeho brat Milan a všetci k tomu viedli aj svoje deti, ktoré tiež pretekali – napr. na Malej Bielej stope SNP. L. Bodová spomína v súvislosti s lyžovaním v Malachove aj učiteľa v miestnej škole Lustiga, ktorý v dedine rozbehol mnoho aktivít – okrem podpory lyžovania aj divadlo.

Ondrej Šima musel s pretekaním na bežkách skončiť po zranení kolena v 19-tich rokoch, až neskôr sa k behu vrátil už v rámci biatlonu, kde sa stal vo svojej kategórii seniorov niekoľkokrát majstrom ČSSR. Povoláním kartograf, svoje profesionálne a športové skúsenosti zúročil ako autor bežeckej trate na Dieli, ktorá spĺňala kritériá pre organizovanie klasifikačných celoslovenských pretekov. Profil tejto trate bol výnimočný, jedinou nevýhodou bola nízka nadmorská výška. Tým pomohol Malachovu dostať sa do

Brigádnic pri stavbe lyžiarnie pri Chate na Dieli

povedomia nielen ako liaheň športových talentov, ale aj pre výborné podmienky na organizovanie pretekov a tréningy.

Významnými pretekmi v Malachove sa v 70-tych rokoch stali tzv. krosové preteky alebo lesný beh na Dieli (fungoval aj viac ako 20 ročníkov), na ktorý sa každý pretekár tešil kvôli peknej trati a pre lyžiarov to bola aj dobrá jesenná príprava pred sezónou. Konali sa vždy v poslednú novembrovú nedeľu. V tom čase vznikol v Malachove aj lyžiarsky oddiel, ktorého prvým predsedom bol Ján Cimerman. Ďalšie tradičné preteky sa konali vždy v nedeľu týždeň pred Bielou stopou – boli to Preteky na počesť padlých sovietskych letcov a o putovný pohár obce Malachov.

Preteky v Malachove
25. 1. 1987

Ako hovoria pamätníci, v Malachove bolo lyžovanie športom číslom jeden a to nielen bežeké, ale aj zjazdové a skoky na lyžiach. Peter Plaj trénoval ako skokan v klube Červená hviezda Banská Bystrica (predchodkyňa Dukly). V 80-tych rokoch, keď bol predsedom lyžiarskeho klubu TJ Slovan Malachov M. Šramko, sa dotiahla na Chatu na Dieli elektrina a v tom období sa upravila aj trať podľa návrhu O. Šimu. Vznikol tak bežecký štadión, kde sa organizovali celoslovenské preteky pre žiakov až dorastencov, na ktorých sa bežne zúčastňovalo aj viac ako 200 pretekárov. S tým súviseli aj organizačné nároky, keď musela zabráť celá dedina – od organizácie dopravy a parkovania až po samotné preteky, pri ktorých muselo pomáhať minimálne 30 ľudí. Išlo o nadšencov, všetci to robili zadarmo a vo svojom voľnom čase, mnohí z nich boli rodičmi detí, ktoré samé pretekali. Takto v Malachove vyrástla silná generácia pretekárov a pretekárook v žiackych a dorasteneckých kategóriách, z ktorých mnohí sa

umiestňovali na popredných miestach v rámci Slovenska aj federácie. Spomenieme aspoň niektorých – Renáta Dobrotová, Miroslava Kapustová (rod. Dobrotová) – prvé dve absolventky osemročného športového gymnázia v Banskej Bystrici, Ján Kapusta – Huslista, Miloš Kapusta (5-násobný majster ČSSR za dorast, účastník Svetového pohára v Novom meste na Morave v kategórii mužov), Juraj Krnáč, Miroslava Bukvajová, Jana Gregorová (rod. Žabková), Tibor a Milan Kapustovci a ďalší.

Mladšiu generáciu podchytil ako tréner Ján Oravec – začínal s 5-6 ročnými deťmi, trénoval svoju dcéru Ivanu, sestry Alenu a Lindu Briedové, Jarku Bukvajovú, Martina Plaža, bratov Necpalovcov, Jána Klimenta a ďalších. V tom čase sa trénovalo na Záhumní a na Baníckej ulici pred domami – večer svietilo pouličné osvetlenie a deti behali. Neskôr slúžila ako tréningová trať aj Baníčka – Pršianska cesta, kam chodila aj športová škola. Z týchto detí si na pretekoch vyberali do Základnej športovej školy na Uhlisku, kde sa dostali do rúk profesionálov (môžeme spomenúť trénerky Zoru Staršiu a Martu Holkovú, ktoré objavili v Malachove mnohé talenty), alebo do osemročného športového gymnázia – OŠG (tréneri J. Michalech, J. Solivajs). Tu dostali svoju šancu aj dievčatá z Baníckej ulice – Ivana Oravcová, sestry Briedové a Jarka Bukvajová, ktoré úspešne reprezentovali SR na viacerých medzinárodných pretekoch nielen v behu na lyžiach – Alena Briedová a J. Bukvajová aj v behu do vrchu a Linda v zimnom triatlone. Alena Gajdošovci, rod. Briedová začína výpočet svojich športových úspechov takto: „Športu sa venujem od útleho detstva, spolu s kamarátkami a bývalými susedami Ivou Oravcovou a Jarkou Bukvajovou, s ktorými sme tvorili super partiu, kde okrem driny bolo kopec srandy a zábavy.“ Dnes sú všetky matkami malých detí, z ktorých možno vyrastú tiež úspešní športovci.

„Dušo a Rado Šimočkovci venujú trénerovi“

Najmladší z „našich“ olympionikov, biatlonista Dušan Šimočko (nar. 1983), v súčasnosti člen Vojenského športového centra Dukla Banská Bystrica, získal svoje lyžiarske skúsenosti v klube TJ Malachov pod vedením Jána Oravca. Zúčastnil sa na ZOH v Turíne v roku 2006, aj vo Vancouveri tento rok, kde vo vytrvalostných pretekoch skončil na 18. mieste. Bodoval na viacerých Svetových pohároch v biatlone. Ako spomína J. Oravec, do Malachova priviedol tréner biatlonu Šimočko na tréningy najskôr svojho staršieho syna Radovana. Po ňom prišiel aj Dušan, začínal tu ako 8-9 ročný a končil ako mladší dorastenelec, keď prešiel na biatlon u svojho otca.

Našu najúspešnejšiu olympioničkou je Jarka Lauková rod. Bukvajová (nar. 1975). Zúčastnila sa na 3 ZOH: v Lillehameri (1994) – 7. miesto štafeta na 4 x 5 km, v Nagane (1998) – 10. miesto na 15 km klasicky a v Salt Lake City (2002). Na bežkách začínala ako 6-ročná pod vedením Jána Oravca v TJ Malachov a za výdatnej podpory svojich rodičov. Išla v šľapajach svojej staršej sestry Mirky, ktorá dosahovala ako žiačka a dorastenka tiež pekné výsledky a bola aj v reprezentácii vtedajšieho Československa. Prečo sa z troch sestier Bukvajových nakoniec v lyžovaní realizovala práve Jarka? Jej mama Jarmila spomína, že manžel Miro ich viedol k lyžovaniu všetky, bol veľmi zanešeným športovcom. Najstaršia Mirka síce bola veľmi talentovaná,

Organizačný výbor

- predseda organizačného výboru: Viliam Baculič
- tajomník organizačného výboru: Ondrej Slivka
- hospodár: Zdeno Sečkář
- dopravná komisia: poslanci obce Malachov

Výbor pretekov

- riadiť pretek: Ján Oravec
- veľiteľ trati: Ján Zabka
- kontrola trati: Milan Žabka
- zásobovanie: Pavol Plaž

Tento rozpis pretekov bol schválený organizačným výborom dňa 18.1.2004

SPONZORI:

- Kooperatíva a.s.
- TJ Malachov
- dk rámovanie, umelecké potreby
- Ján Snopko - starosta obce Malachov
- Ivan Gálus
- Ján Kliment
- Jozef Kozák
- JuDr. Peter Dlhopolček
- RNDr. Vladimír Druha
- Pavol Plaž
- Gajdošek Lubomír

Športový klub lyžovania TJ Slovan Malachov

organizuje

bežecké preteky

24. ročník

na počesť padlých sovietskych letcov
a o putovný pohár obce Malachov

MALACHOV - DIEL

1. februára 2004

ale viac ju to ťahalo k iným záujmom. Na športovú ZŠ na Uhlisku si ju vybrali, keď ju videli behať na pretekoch na Dieli ako žiačku. Otec ťažko niesol, keď v 20-tke lyžovanie zavesila na klinec, bol z toho doma vraj „veľký cirkus“. Najmladšia Andrea sa tiež prestala aktívne venovať lyžovaniu po 18-tke a dala sa na modelingovú dráhu, čo už otec prijal bez väčších problémov. Jarka chodila na športovú ZŠ na Uhlisku a tá si postavila hlavu, že lyžovať bude. Ako hovorí mama Bukvajová – „každé dieťa je iné, nič sa nedá nanútiť, skôr či neskôr nastane vzbura“. A prečo viedli svoje dcéry k športu? „Cez šport mohli dievčatá veľa dosiahnuť, dostať sa do sveta a zároveň nemali čas na iné sprostosti.“ Športový život Jarky, najmä v období pred a po ZOH v Nagane, máme aj najlepšie zdokumentovaný vďaka jej oddanému fanúšikovi Ivanovi Gálusovi ml., ktorý má o nej dva zošity plné výstrižkov z novín, svojich aj jej komentárov k vtedajším výsledkom, podpisov aj iných reprezentantov, s ktorými Jarka trénovala, či pozdravov od nich.

A čo odpovede na otázky v úvode? Pre mňa z vyššie uvedeného vyplýva, že traja olympionici mohli vyrásť v prostredí, kde existovala zanešenosť, nadšenie, láska k športu, obetavosť, cielavedomosť a vzájomná podpora všetkých, ktorí sa lyžovaniu venovali. Neboli to výnimočné materiálne podmienky ani podpora od štátu – boli to ľudia, ktorí tu dokázali vytvoriť výnimočné prostredie pre rozvoj športu a talentov.

Odpoveď na prvú otázku si musia dať Malachovčania sami. Chceme obnovovať turistický oddiel, keď je tu Vibrama, ktorá je prístupná všetkým, alebo by stálo za to spojiť sily a vytvoriť podmienky na to, aby sa Malachov znovu stal pojmom pre aktívnych aj rekreačných bežkárov? Svoje názory a návrhy môžete prezentovať aj v Malachovských novinách. Radi uverejníme aj akékoľvek doplnenia a spresnenia týkajúce sa tejto témy – určite sme nespomenuli všetky zaujímavé informácie o ľuďoch a udalostiach, ktoré by v tejto súvislosti stáli za zmienku.

Za pomoc pri príprave článku ďakujem J. Oravcovi, J. Žabkovi, O. Šimovi, M. Šramkovi a M. Bukvajovi. (L. K.)

Na Štrbskom Plese – druhá zľava J. Bukvajová, A. Briedová a I. Oravcová

Kompostáreň v Tovarníkoch funguje už 15 rokov

Dôkazom toho, že zberný dvor a kompostáreň v Tovarníkoch splnili svoj účel je fakt, že v tejto obci pri Topoľčanoch si na dvore nikto nedovolí zapáliť odpad zo záhrady a nie sú tu žiadne čierne skládky. Kedže aj v našej obci sa chystá podobný projekt, spýtali sme sa na Obecnom úrade v Tovarníkoch na ich skúsenosti s fungovaním separovaného zberu odpadu z domácností. Na otázky nám ochotne odpovedala pracovníčka úradu Vlasta Pavlovičová.

Najskôr základné informácie, ktoré sú uvedené aj na internetovej stránke obce: sú tu uvedené **otváracie hodiny**, preberanie vytriedeného odpadu v miestnej kompostárni funguje celoročne, aj keď v zimných mesiacoch je prevádzka obmedzená len na sobotňajšie popoludnie. **Druhy odpadov**, ktoré sú prijímané z domácností: **sklo, papier, železo, PET fľaše, nebezpečný odpad – t.j. vyradený elektronický odpad, batérie, žiarivky a bio-odpad zo záhrad**. Zberný dvor a kompostáreň slúžia len obyvateľom obce, ktorých je tu približne 1400.

Odkedy funguje v Tovarníkoch zberný dvor – miestna kompostáreň?

V roku 1995 začali prípravné práce – projekt, získali sme dotáciu zo Štátneho fondu ŽP vo výške 600 000 Sk a investovali sme vlastné zdroje vo výške 300 000 Sk.

Z čoho pozostáva?

Celý objekt je oplotený, v minulosti bol strážený psom – je to veľmi dôležité! Sú tu:

- 3 boxy na bio-odpad so šírkou 10 m, sú vyspádované na odvádzanie vody do záchytného bazénu, postupne sa upravovali – domurovali sa oporné múry.
- 3 boxy na uskladnenie nebezpečného odpadu – špeciálne uskladňovacie bezpečné boxy, ktoré sme zakúpili z plechu a sú uzamykateľné, box na uskladnenie PET fliaš, box na vyradenú elektroniku a box na papier od občanov,
- 1 veľkoobjemový kontajner na sklo – vývoz aj 2 × ročne,
- 1 veľkoobjemový kontajner na objemový odpad, ktorý sa nedá spätne využiť,
- plánujeme doplniť ešte 1 veľkoobjemový kontajner len na drobný stavebný odpad,
- kalové čerpadlo,
- drvička konárov – už nepostačuje výkonom,
- pri vstupe bunka pre pracovníka, ktorý je poverený správou dvora. Dá sa povedať, že stále niečo dopĺňame a vylepšujeme.

Akého druhu odpadu sa občania zbavujú najviac?

Funguje tu aj výmena vecí, ktoré občania donesú a späťne zasa odnesú, ak niečo niekomu príde vhod. Takýmto spôsobom sa mnoho vyhodnených vecí znovu využije. Najviac odpadu tvoria PET fľaše, sklo a zelený odpad.

Kolko stojí obec prevádzka tohto zariadenia ročne?

Najdrahšie sú práce s kompostovaním – prehadzovanie a drvenie – chod zberného dvora stojí približne 6 638 eur ročne – v čom sú zahrnuté práce s mechanizmom, odvoz veľkoobjemového kontajnera, mzda pracovníka na dohodu, likvidácia nebezpečného odpadu. Sú to peniaze, ale koľko by stálo odstraňovanie čiernych skládok?

Ako často vyprázdňujete zberné nádoby?

2 × ročne sklo, všetko podľa potreby, občania už vyčistili pivnice, nie je tu toho až tak veľa ako v začiatkoch, ušetríme na zvoze odpadu, lebo občania Dvor radi navštevujú a pri tej príležitosti donesú vrecia s PET, papier a iný odpad.

Ako je uložený nebezpečný odpad?

V uzatvorených plechových nádobách sú uložené baterky

a výbojky, nebola to drahá záležitosť. Nádoby od použitých farieb sú v uzatvorených sudoch.

Ako hodnotíte skúsenosti s týmto zariadením po rokoch, čo by ste urobili inak?

Hodnotím to vysoko pozitívne, je to zhromaždené na jednom mieste a nie sú čierne skládky po obci. Občania majú miesto, kde sa môžu odpadu zbaviť, odpad má svoje miesto a následne sa odvezie. Je to mravčia práca a je dobré mať zaniieteného človeka – u nás to bol starosta A. Beratš, zakladateľ kompostárne a zaniietený človek pre ochranu životného prostredia, ktorý na to veľmi dbal. Trvá to dlho, kým občania pochopia, že je to veľmi správna vec!

Odporúčam zo svojich skúseností spojiť sa s organizáciou **Priatelja Zeme** – vyhľadávam ich akcie – veľa vedia pomôcť a hlavne v začiatkoch poradiť, pán Moňok s kolektívom sú odborníci na tieto veci.

V súčasnosti kladieme veľký dôraz na budovanie domácich kompostovísk, aby sme mohli kompost prinavrátiť priamo do záhrady.

Ako to bude v Malachove?

Na otázky odpovedal starosta O. Slivka.

Bude podobne fungovať aj zberný dvor v Malachove?

Áno, budeme odoberať tie isté druhy odpadov.

Ako sa bude nakladať s biologicky rozložiteľným odpadom (BRO)? Bude súčasťou zberného dvora kompostáreň, alebo sa bude biologický odpad len zhromažďovať a odvážať preč?

Náš projekt s kompostárňou neráta, budú zberné nádoby pre každú domácnosť a nasleduje odvoz na skládku BRO – Šalková. Na vlastnú kompostáreň bude spracovaný samostatný projekt a určite bude v extraviláne obce.

Bude sa za ukladanie BRO v Šalkovej platiť?

Áno.

Bude po sprevádzkovaní zberného dvora Obecný úrad prísnejší pri porušovaní zákazu spaľovania odpadu v záhradách a na voľných priestranstvách?

Bude prísny zákaz pálenia BRO v obci, ako aj vyhadzovania BRO do potoka. Budú nasledovať 2 upozornenia a potom pokuta.

Čo vy na to, obyvatelia Malachova? Aké riešenie by ste uprednostnili vy?

(lk)

Do žltých vriec len PET fľaše!

OÚ žiada občanov, aby do žltých vriec na plastový odpad ukladali len čisté PET fľaše (od minerálok, limonád, mlieka – pozrite si značku na obale – PET alebo trojuholník s číslom 1), ktoré je potrebné aj dobre stlačiť, aby zaberali čo najmenej miesta.

Pripomíname, že:

- 1) použité batérie a žiarivky sa dajú odovzdať v obchode COOP Jednota,
- 2) kontajner na sklo je umiestnený tiež pred obchodom COOP Jednota,
- 3) zberný dvor v kameňolome pred Určinou je v zimných mesiacoch zatvorený!

Uznesenia OZ

UZNESENIE č. XXX./2010

Obecné zastupiteľstvo v Malachove na svojom zasadnutí dňa 2. 9. 2010 schválilo:

1. Zmenu uznesenia č. XXIX/E.5/2010, Plán využívania KD stolno-tenisovým oddielom: leto UT, PI 18:00-21:00 h, zima UT, PI 17:00-20:00 h za poplatok 2 euro/hod.
2. Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na II. polrok 2010.
3. Zamietnutie predaja pozemku parc. KN-C č. 980/16 p. Srnkovi.
4. Úpravu rozpočtu – Rozpočtové opatrenie č. 5.
5. Smernicu o vybavovaní sťažností ako súčasť smernice kontrolnej činnosti obce.
6. Štatút obce Malachov.
7. Rokovací poriadok obecného zastupiteľstva obce Malachov.
8. Zmluvu o postúpení práv a záväzkov objednávateľa zo zmluvy o dielo č. 09-10002 zo dňa 26. 1. 2010 a o prevzatí dlhu.
9. Zmluvu o podmienkach postúpenia práv a povinností investora (stavebníka) k vodnej stavbe „Malachov-Kanalizácia II. etapa“ zo stavebného povolenia vydaného Obvodným úradom ŽP Banská Bystrica rozhodnutím č. 2010/01308/DJ dňa 7. 6. 2010 z Obce Malachov na Stredoslovenskú vodárenskú spoločnosť, a.s. Partizánska cesta 5, Banská Bystrica, IČO: 36056005.
10. Zriadenie bezodplatného a časovo neobmedzeného vecného bremena ako vecného práva umiestnenia zariadení verejnej kanalizácie PVC DN 300 (ďalej len verejná kanalizácia), ktoré budú vybudované v rámci vodnej stavby „Malachov-Kanalizácia II. etapa“ na pozemkoch k.ú. Malachov vo vlastníctve obce Malachov, vedených na LV č. 762 ako CKN č. 404/23, 404/20, 403/10, 475/2, 403/31, 1318/9, 1188/2, 408/7 a právo prístupu automobilmi a pešo za účelom zabezpečenia výstavby, prevádzky, údržby, odstraňovania porúch, vykonávania opráv a rekonštrukcií týchto vodohospodárskych zariadení, v rozsahu na tento účel vyhotovenom porealizačnom geometrickom pláne pre zriadenie vecného bremena, úradne overenom Správou katastra Banská Bystrica v prospech Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Partizánska cesta 5, Banská Bystrica, IČO: 36056005.

UZNESENIE č. XXXI./2010

Obecné zastupiteľstvo v Malachove na svojom zasadnutí dňa 2. 12. 2010 schválilo:

1. Všeobecne záväzné nariadenie obce Malachov č. 87/2010 o spôsobe vykonania miestneho referenda
2. Úpravu rozpočtu na r. 2010 – Rozpočtové opatrenie č. 6.
3. Dotáciu vo výške 263,87 eur pre Malachovskú dolinu na úpravu zastávky Mazúch.
4. Finančný a programový rozpočet na r. 2011 s navrhnutými úpravami.
5. Zmluvu o dielo na zimnú údržbu miestnych komunikácií.

Zasielanie obecných informácií e-mailom

OÚ Malachov umožňuje občanom, aby informácie, ktoré sú vyhlasované prostredníctvom obecného rozhlasu, a netýkajú sa bezprostredného predaja v obci, dostávali záujemcovia prostredníctvom emailových správ. Ak máte o túto službu záujem, pošlite e-mail na adresu **ou@malachov.sk** a do predmetu správy napíšte **ODOBERANIE E-OZNAMOV**. Týmto spôsobom môžu byť zasielané aj informácie o činnosti Obecného zastupiteľstva zverejňované na internetovej stránke obce, ak o to občania prejavia záujem – napíšte to do správy. Ďakujeme pracovníčkam OÚ Malachov, ktoré túto službu zabezpečujú.

Obecná knižnica

je otvorená **každý pondelok v čase 17:00-19:00 h**. Členský poplatok pre dospelého je 0,70 eur, deti majú členské zdarma.

Cvičenie jogy

sa koná **každú stredu od 18:00-19:30 h**. Vedie M. Galko, platí sa 2,50 eur za každé stretnutie.

Cvičenie Zumby

pripravilo OZ Malachovská dolina každý štvrtok o 18:30 h v KD v Malachove.

Prídte v športovom oblečení, doneste si vodu, uterák, tričko na preglečenie a dobrú náladu. Cvičenie trvá 1 hodinu, vedie ho inštruktorka ZUMBY s licenciou Mgr. Lívia Krčová (0907 414 015), trénerka aerobiku, ktorá vedie cvičenia aj v B. Bystrici.

Prídte si zatancovať na lekciu inšpirovanú latinsko-americkou hudbou. Je to ľahké! Môžete začať na akejkoľvek úrovni. Zumba je určená pre všetkých bez ohľadu na vek, kondíciu, tanečné či fitness skúsenosti.

Vstupné 2 eur, deti do 15 rokov majú vstup zdarma.

Malachovček

DFS Malachovček hľadá k Anitke Kapustovej ďalšiu vedúcu, alebo vedúceho! Zatiaľ bude skúška prebiehať len v pondelok v čase 15:30 – 17:30 h, kedy bude do konca decembra pokračovať aj **nábor nových členov** – detí od 5-6 do 13-14 rokov. **Pozývame medzi seba najmä chlapcov** – tých je zatiaľ málo!

Piatkové stretnutia sa rušia!

ODVOZ KOMUNÁLNEHO ODPADU na I. polrok 2011

Odvoz plastov je vždy pri cykle 1 x 28

03. 01. – 1 x 7 dní
10. 01. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní
17. 01. – 1 x 7 dní
24. 01. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní, 1 x 28 dní
31. 01. – 1 x 7 dní
07. 02. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní
14. 02. – 1 x 7 dní
21. 02. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní, 1 x 28 dní

28. 03. – 1 x 7 dní
07. 03. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní
14. 03. – 1 x 7 dní
21. 03. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní, 1 x 28 dní
28. 03. – 1 x 7 dní
04. 04. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní
11. 04. – 1 x 7 dní
18. 04. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní, 1 x 28 dní
23. 04. – 1 x 7 dní

02. 05. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní
09. 05. – 1 x 7 dní
16. 05. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní, 1 x 28 dní
23. 05. – 1 x 7 dní
30. 05. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní
06. 06. – 1 x 7 dní
13. 06. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní, 1 x 28 dní
20. 06. – 1 x 7 dní
27. 06. – 1 x 7 dní, 1 x 14 dní

Multifunkčné ihrisko už slúži svojmu účelu

Počas Dní obce sme mohli sledovať dokončovacie práce na povrchu multifunkčného ihriska, ktorý si už mohli športovci vyskúšať pri hraní tenisu, nohejbalu či futbalu. Treba povedať, že pokládka poslednej vrstvy završila niekoľkomesačné snaženie mnohých dobrovoľníkov, ktorí tu odpracovali obrovské množstvo brigádnických hodín, aby zhuťnili a pripravili vhodný podklad, položili obrubníky a pod. Vďaka ich obetavosti bolo možné podklad, ktorý by firma pripravila za približne 50 tisíc eur, urobiť ani nie za desatinu tejto sumy. Finančné dary a dotácie boli v hodnote 4 200 eur, z toho OÚ poskytol 250 eur v rámci spoluúčasti na dotácii Programu protidrogovej prevencie (1000 eur), fašiangovníci vyzbierali 1 600 eur a zvyšok tvorili dary Malachovčanov. Okrem priamych finančných darov prispeli mnohí občania materiálom, výhodným zapožičaním mechanizmov, a najmä prácou. O všetko a všetkých sa staral Martin Pál, ktorý okrem iného zabezpečoval aj občerstvenie pre brigádnikov z vlastných zdrojov.

Zatiaľ je ihrisko prístupné za dobrovoľný poplatok po dohode s M. Pálom, prevádzkovateľom pohostinstva Kaktus v areáli TJ. Na jar sa počíta s osadením mantinelov, sietí, osvetlenia a vybudovaním chodníkov. Po úplnom dokončení sa určia aj presné podmienky využívania ihriska. Táto investícia sa pokryje v rámci už pripraveného projektu na vybudovanie komunitného centra a všesportového areálu.

Stavbu realizuje firma POLY Slovakia, ktorá si umelú trávu vyúčtuje až po úplnom dokončení ihriska a získaní prostriedkov zo spomínaného projektu na jar budúceho roka. (lk)

OZ Malachovská škola je tu pre deti aj pre rodičov

Dňa 4. 11. 2010 sa uskutočnilo ustanovujúce valné zhromaždenie Občianskeho združenia Malachovská škola. Združenie bolo zaregistrované na Ministerstve vnútra 1. 12. 2010 a odvtedy sú platné aj jeho statuty. Jeho cieľom je spojiť rodičov a priateľov školy v úsilí o zlepšenie podmienok pre deti v škôlke, škole aj mimo

nich. Doteraz má združenie 20 členov, a nie všetci sú rodičmi súčasných škôlkárov a školákov. Činnosť združenia však dlhodobo neustiahne zopár nadšencov, najmä ak nebudeme cítiť podporu okolia. Môžeme pre naše deti urobiť veľa, keď nás bude viac a každý prispejeme svojou troškou. Zakladajúci členovia už majú za sebou jeden výsledok – na školskom dvore si deti túto jeseň užívali novú zostavu so šmykačkou.

Na začiatok stačí urobiť málo – prihlásiť sa u niektorého z členov predsedníctva – napr. u M. Slávikovej v škôlke alebo pani riaditeľky ZŠ s MŠ, zaplatiť jednorazové členské 5 eur a nechať na seba kontakt, aby sme vás mohli o všetkom informovať.

Osobitne medzi nás pozývame našich mladých – bývalých škôlkárov a školákov tunajšej školy! Ak máte minimálne 15 rokov a chuť pracovať s deťmi a pre ne, staňte sa našimi členmi. Môžete získať skúsenosti s prácou s deťmi a prax v dobrovoľníckej činnosti, čo sú vysoko hodnotené položky v životopise pri uchádzaní sa o študijné a pracovné pobyty v zahraničí, či o prácu v zahraničných aj slovenských firmách. Odporúčania poskytneme aj v cudzích jazykoch! Za študentov a nezamestnaných zaplatíme členský poplatok my.

Ľuba Kubišová, predsedníčka OZ Malachovská škola

Deti sa tešia novej zostave so šmykačkou na školskom dvore

Od októbra môžu deti využívať šmykačku s vežovou konštrukciou, ktorej súčasťou je lezecká stena, ďalekohľad a kormidlo na ďaleké plavby, dve hojdačky s kruhmi a stolík s lavičkami v podpalubí. Zostava je určená pre všetky deti v Malachove vo veku od 3-10 rokov. Bola dodaná certifikovaným výrobcom a všetky jej parametre, ako aj podklad pod ňou, vyhovujú normám o bezpečnosti detí.

Cena zostavy s montážou a dopravou bola **1850 eur**. Z toho:

- 800 eur poskytol OÚ v Malachove,
- 500 eur sa nazbieralo z 2% daní z príjmov prostredníctvom OZ Malachovská dolina,
- 500 eur z BBSK cez projekt podaný OZ Malachovská dolina (Z. Ličková),
- 50 eur zo zbierky rodičov ZŠ s MŠ v Malachove.

Podklad pod zostavou – dunajský štrk v ráme z guľatiny s rozmermi 7 x 6 m už pripravili rodičia svojpomocne. Veľká vďaka patrí rodičom: I. Michalčíkovi, manželom Galkovcom, P. Kubišovi a R. Ličkovi.

Ďakujeme tiež J. Krnáčovej z OZ Malachovská dolina, ktorá nám pomohla s financiami, M. Briedovi za sprostredkovanie štrku od sponzora – V. Kyšika, za symbolickú odmenu a J. Lauroškovi za rýchle dodanie guľatiny.

Veríme, že táto zostava nebude nadhlo jedinou atrakciou pre deti v školskej záhrade a čoskoro k nej pribudnú ďalšie.

Ľ. Kubišová, foto: R. Ličko

Náučný chodník

Malachovskou dolinou pripravený na realizáciu

Už na prvom zakladajúcom stretnutí OZ Malachovská dolina v januári 2007 vznikla myšlienka sprístupniť zarastajúce lesné turistické trasy a mnohé ďalšie nepoznané prírodné zaujímavosti Malachovskej doliny, čo by výrazne zatraktívnilo túto oblasť pre rôzne skupiny turistov, ktorí sa zaujímajú nielen o prírodné, ale aj o jedinečné technické pamiatky. Pribudne aj nová lokalita pre výučbu regionálnej výchovy v teréne a je to aj príležitosť pre domácnosti, aby využili tento potenciál na rozvoj služieb pre cestovný ruch v obci.

Túto myšlienku hneď na začiatku výrazne podporil starosta obce, ktorý nadviazal dôležitú spoluprácu s geológmi, skúmajúcimi banskú históriu našej doliny. Začiatkom roku 2009 ma starosta vyzval, aby som v spolupráci s ďalšími prírodovednými a historickými špecialistami pripravil komplexný projekt náučného chodníka. Po postupnom objavení a spracovaní viacerých zaujímavostí si myšlienka získavala a získava ďalších prívržencov.

Vo februári 2010 bol návrh náučného chodníka (jeho trasa, možný vzhľad náučných tabulí na zaujímavých lokalitách) predmetný na výročnom valnom zhromaždení OZ Malachovská dolina, kde sa stretol s dobrou odozvou. Hoci bol len dodatočne doplnený do vtedajšej ankety o najviac preferované skráslenie obce, dostal najviac hlasov.

Postupne chceme zrealizovať podrobne pripravený Projekt náučného chodníka po cenných lokalitách Malachovskej doliny s 34 náučnými a viacerými turistickými orientačnými tabuľami, oboznamujúcimi návštevníkov doliny s jej prírodnými, technickými, historickými aj kultúrnymi osobitosťami a zaujímavosťami.

Po neúspešnom hľadaní veľkého finančného zdroja, ktorý by pokryl realizáciu celého náučného chodníka vrátane miestnych muzeálnych expozícií, sme sa na jeseň rozhodli pre postupnú realizáciu a jej finančné rozdelenie na ucelené a životaschopné etapy, financované z rôznych grantov.

V septembri, októbri a novembri 2010 sme požiadali o pridelenie finančných prostriedkov:

- 1) Ministerstvo hospodárstva (žiadateľ Banskobystrický banícky cech)
- 2) Slovenskú agentúru životného prostredia z „Programu obnovy dediny“ (žiadateľ Mikroregión Pozdola Bystrice)
- 3) z grantového programu Slovnafu a nadácie Ekopolis „Zelené oázy“ (žiadateľ OZ Malachovská dolina).

Ak dostaneme požadované finančné prostriedky, alebo ich časť, v rámci 1. etapy v roku 2011 chceme:

- vybudovať, sprístupniť a vyznačiť podstatnú časť turisticko-náučných okruhov v najatraktívnejšej časti doliny v dĺžke 10 km v k.ú. Malachov a v k.ú. Badín (ďalšie 4 km v okolí obce Malachov a 3 km v horskej časti doliny sa budeme pokúšať postupne budovať až v ďalších etapách z iných finančných zdrojov),

- bezpečne sprístupniť „Malý banský okruh“ a „Veľký banský okruh“, bezpečne vystužiť, upraviť a sprístupniť stredovekú štôľňu nad Krvavou studničkou,

- vyrobiť a osadiť 8 až 15 šindľom krytých náučných tabulí s príťažlivými fotografiami a obrázkami s komentármi, nákresemi a mapkami prírodných, technických, historických aj kultúrnych pozoruhodností doliny, s krátkym populárnym hlavným textom, občas aj so zmenšeným populárno-vedeckým textom, vysvetľujúcim okolnosti vzniku tunajšej pozoruhodnosti,

- vyrobiť a osadiť najmenej 8 samorastových turistických rázcestníkov so smerovými turistickými tabuľkami,

- osadiť najmenej 10 až 15 oddychových lavičiek v pekných prírodných lokalitách.

Vedenie OZ Malachovská dolina aj vedenie obce (ktoré garantuje finančnú podporu pri povinnom spolufinancovaní) už získali prísľub pomoci pri realizácii chodníka aj od ďalších organizácií:

- Banskobystrického baníckeho cechu,
- OZ Klub dôchodcov Malachovčan,
- OZ Malachovská škola,
- turistického oddielu Vibráma,
- skautského oddielu (ktorý samostatne podal projekt na revitalizáciu Ortútskeho jazierka na nadáciu Ekopolis v programe „Zelené oázy“),
- vedenia školy (zvažujeme patronát detí nad jednoduchým čistením budúceho chodníka),
- mikroregiónu Pozdola Bystrice.

Naša krásna dolina s mnohými prírodnými a historicko-technickými zaujímavosťami je tu bez nášho pričinenia. Je tu dedičstvo našich predkov, zvyšky druhých najstarších a druhých najväčších stredovekých baní na ortuť v Európe, stará poštová cesta a podobne. Aby sme toto skryté bohatstvo mohli s hrdosťou ukazovať našim spoluobčanom, návštevníkom, ale najmä našim deťom, musíme do toho vložiť aj kus vlastnej práce a srdca.

Vladimír Druga

Vyhodnotenie zberu papiera

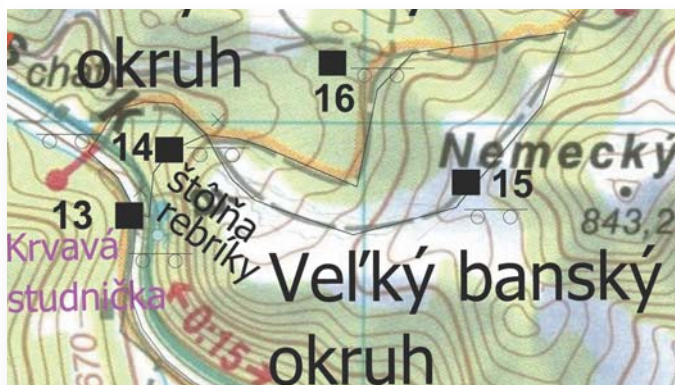
október 2010

1. miesto: **Johanka a Tereza Ličkové** – po 281,25 kg
2. miesto: **Miško Žiljak** – 268 kg
3. miesto: **Adam Mikšík** – 237,7 kg

Celkovo deti nazbierali **3 tony papiera**, za ktoré sme získali **186 eur**, z nich sme nakúpili ceny pre deti a zvyšok odložíme na úpravu školského dvora, aby tu mohli deti športovať, hrať futbal a tiež na doplnenie detského ihriska ďalšími zaujímavými prvkami, k čomu nám pomôže aj OZ Malachovská škola.

Ďakujeme všetkým, ktorí nám takýmto spôsobom pomohli, a prosíme vás, aby ste nás takto podporovali aj naďalej – ďalší zber sa uskutoční v máji.

K. Cholvadová

TJ Slovan Malachov

Aktuálne dianie v Telovýchovnej jednote Slovan Malachov

Lyžiarsky oddiel – pre tento oddiel má TJ stále na Slovenskom lyžiarskom zväze zakúpenú licenciu, ktorá musí byť aktuálna, pokiaľ chce TJ aj naďalej organizovať tradičné preteky na Dieli, ktoré sa naposledy uskutočnili v roku 2003. Ďalšie ročníky sa nekonali pre zlé snehové podmienky. Začiatkom roka 2008 plánovala TJ usporiadať znova lyžiarsky pretek, ktorý bol už aj termínovo nahlásený na Slovenský lyžiarsky zväz, a to v okolí ihriska, avšak pre zlé snehové podmienky bol znova odvolaný. Pokiaľ budú v budúcnosti dobré snehové podmienky, tak za podpory osôb, ktoré sa v tomto oddiele angažujú, by sa mohol pretek uskutočniť.

Turistický oddiel – v minulosti sa v rámci tohto oddielu neplánovali žiadne akcie, a to hlavne z toho dôvodu, že v podstate nemá ani žiadnych členov. Výbor TJ už v tejto oblasti podnikol kroky, ktoré by mali smerovať k jeho oživeniu. Zámerom je, aby v tomto oddiele boli len občania Malachova a s podporou obce sú naplánované na rok 2011 finančné prostriedky k realizácii turistických akcií. Touto cestou sa výbor TJ obracia na všetkých obyvateľov Malachova, ktorí majú záujem o turistiku, aby podporili oživenie tohto oddielu.

Futbalový oddiel – od začiatku nového súťažného ročníka 2010/2011 sa výbor TJ v spolupráci so starostom obce snaží založiť mládežnícke futbalové mužstvo, a to v žiackej kategórii. Predpoklady na jeho fungovanie či už po trénerskej, materiálnej aj finančnej stránke sú zabezpečené. Skúsenosti s tréňovaním mládeže má TJ na výbornej úrovni, o čom svedčia výsledky dosiahnuté mládežou v uplynulých rokoch, a to od žiackych až po dorastenecké mužstvá, kde dosahovali v rámci svojich súťaží popredné umiestnenia. V rámci „Dní obce“ bolo naplánované prvé stretnutie záujemcov o futbal, kedy bol aj vyčlenený čas na odohratie priateľského zápasu. Na toto stretnutie prišiel jeden žiak. Opätovne v spolupráci s obcou sa určil druhý dátum, ktorý sa vyhlásil aj v miestnom rozhlase, no na tréning neprišiel nikto. Je to škoda, lebo deti v Malachove je dosť. Touto cestou by chcel výbor TJ osloviť rodičov, aby podporili svoje deti na jar, kedy sa opäť pokúsime o založenie mužstva.

Mužstvo dospelých hrá II. triedu skupinu „A“, ktorá v tomto súťažnom ročníku má až 15 účastníkov. Pribudli Priechod „B“ a Králiky, ktoré dlhý čas hrali II. ligu, ale z finančných dôvodov sa z nej odhlásili a začali hrať II. triedu. Na základe tejto informácie si možno niekto pomyslí, že táto súťaž nie je finančne náročná. Posúďte sami. Naše mužstvo minie v priebehu súťaže približne 1.000 eur, a to je suma len na platby rozhodcov, odvod dane, občerstvenie (pre domácich hráčov, hráčov hostí a rozhodcov, čo musí zabezpečiť domáce mužstvo podľa smerníc Futbalového zväzu) a poplatky na Futbalový zväz. Dopravu na vonkajšie zápasy si hráči v drivej väčšine hradia sami. K tejto sume ďalej treba pripočítať financie na pohonné hmoty na kosenie a valcovanie ihriska, pranie dresov a uterákov, nákup lôpt, vápna a pod. Pritom všetci členovia výboru TJ a občania Malachova, ktorí chodia pomáhať, to robia zadarmo.

Čo sa týka športových výsledkov nášho „A“ družstva, v priebehu jesennej časti 2010 sme odohrali 15 kôl majstrovských futbalových zápasov, z toho po 7 doma a von, jedno kolo sme stáli. Počas týchto zápasov nám bolo udelených 16 žltých a 3 červené karty, čo je 1,06 žltej a 0,2 červenej karty na zápas. Na súťaž, ktorú hráme, ich nie je veľa a v rámci ObFZ patríme medzi najdisciplinovanejšie mužstvá. Jednotlivé zápasy sme hrali s nasledovnými výsledkami:

kolo	zápas	výsledok	kolo	zápas	výsledok
1.	Mičiná – Malachov	1 : 0	9.	Malachov – Hronsek	1 : 0
2.	Malachov – Staré Hory	6 : 0	10.	Králiky – Malachov	1 : 1
3.	Priechod „B“ – Malachov	0 : 1	11.	Malachov – H. Pršany	0 : 2
4.	Malachov – Šalková „B“	1 : 1	12.	Riečka – Malachov	1 : 0
5.	Hiadel – Malachov	2 : 3	13.	Malachov – Tajov	2 : 3
6.	Malachov – Strelníky	1 : 0	14.	Jakub – Malachov	1 : 2
7.	Dúbravica – Malachov	4 : 1	15.	Malachov – Podkonice	3 : 1
8.	Malachov – voľno				

Pred začiatkom súťaže sme si dali záväzok a sľub občanom Malachova, že skončíme do tretieho miesta. Myslím si, že výsledkami počas celej jesennej časti sme vás nesklamali. Veď po jeseni sme na šiestom mieste len 3 body od štvrtého a 5 bodov od tretieho mužstva. Je pravda, že niektoré zápasy nám nevyšli ako sme plánovali, hlavne tie ku koncu súťaže, kedy bolo veľa hráčov zo základnej zostavy

zranených, a v niektorých zápasoch súperovi výrazne pomohli rozhodcovia. Ale šport je už taký. Pevne verím, že v jarnej časti pri odvetách budeme úspešnejší a bodové manko doženieme tak, že po skončení súťažného ročníka 2010/2011 splníme sľub a skončíme do tretieho miesta.

Naši hráči sa nestratili ani pri hodnotení strelcov v rámci ObFZ Banská Bystrica, kde obsadili v rámci okresov Banská Bystrica a Brezno nasledovné miesta:

Poradie strelcov v rámci ObFZ Banská Bystrica

Strelec	Poč. gólov	Strelec	Poč. gólov
19 Rastislav Daniš	5	103 Roman Sečkář	1
33 Peter Očenáš	4	105 Róbert Sečkář	1
71 Martin Šimčík	2	113 Ondrej Dvorský	1
79 Lukáš Dvorský	2	124 Milan Kapusta	1
90 Branislav Srnka	2	129 Michal Dzúrik	1
92 Lubomír Kučerák	1	166 Adrián Matejka	1

Starí páni účinkovali v už 16. ročníku oblastnej ligy. Súťaž sa hrá jednokolovo systémom jar-jeseň, čo znamená, že tento ročník je ukončený. Spomedzi 16 mužstiev sa umiestnili na 13. mieste, keď hlavne jesennú časť poznačili viaceré zranenia kľúčových hráčov. V novom ročníku by chceli starí páni nadviazať na úspešnejšie ročníky a zaútočiť na hornú polovicu tabuľky. Predpokladá to však doplnenie mužstva, a to hlavne o mladších hráčov.

Súpiska mužstva pre r. 2010: Ján Cimerman – vedúci mužstva, Lubomír Dvorský, Ondrej Dvorský, Stano Kajan, Marian Kalman, Pavol Kolla, Milan Koman, Vojtech Kóbbol, Ján Krnáč, Miroslav Kubiš, Radoslav Kubiš, Peter Mažgut, Lubomír Mikloško, Michal Náčik, Branislav Navrátil, Miroslav Solivajs, Peter Šipula, Lubomír Tiller, Imrich Turan, Ján Urgela, Peter Zelienka.

Stolnotenový oddiel – stolnotenistová súťaž sa začala hrať v októbri a v súčasnosti máme za sebou prvú polovicu súťaže. Naše družstvá hrajú v 4. a 5. lige. Družstvo „A“ hrá v 4. lige a po prvom kole je na 10. mieste. Družstvo „B“ hrá v 5. lige a po prvom kole je na peknom 5. mieste.

Po ukončení oboch kôl sa bude o postupe a umiestnení jednotlivých klubov rozhodovať v Play-Off.

Chceli by sme dať do pozornosti našich občanov už tradičný stolnotenistový turnaj „**O putovný pohár starostu obce**“, ktorý sa uskutoční v **KD v Malachove 18. 12. 2010.**

Jednou z hlavných úloh nášho turnaja a tiež do budúcnosti je rozšíriť členskú základňu a úspešne reprezentovať obec Malachov.

Tešíme sa na vašu účasť a veríme, že si spoločne dobre zašportujeme a strávime príjemné sobotné predpoludnie. J. Kozák

Výbor TJ SLOVAN Malachov vám všetkým ďakuje za podporu TJ v roku 2010, želá príjemné prežitie vianočných a novoročných sviatkov a teší sa na chvíle strávené s vami na športových akciách v roku 2011.

Ing. Jozef VAVREK, tajomník TJ

Program turistických akcií KST Vibrama Malachov

Blížšie informácie o jednotlivých túrach – prírodné a kultúrne zaujímavosti, popisy trás a pod. nájdete na www.vibrama.sk, kde sa dá aj prihlásiť na jednotlivé akcie.

Tel.: Peter Krnáč 0905/564 577, Roman Krnáč 0918/512 099, Dalo Marček 0903/667 056

Okolie Malachova – Novoročná opekačka

Dátum konania: 8. 1., miesto nástupu (zraz): autobus MHD.

Veľká Fatra – Krížna

Dátum konania: 22. 1., trasa: Turecká – Líška – Krížna a späť, dĺžka trasy: 10 km, prevýšenie: 1024 m, miesto nástupu (zraz): autobus SAD.

Štiavnické vrchy – Sitno

Dátum konania: 12. 2., trasa: Počúvadlianske jazero – Tatarská lúka – Sitno – Vlčia jama – Ilja, dĺžka trasy: 8 km, prevýšenie: 439 m, miesto nástupu (zraz): budú upresnené.

Nízke Tatry – Ďumbier

Dátum: 5. 3., trasa: Srdiečko – Kosodrevina – Chopok – Demänovské sedlo – Ďumbier – Chata M. R. Štefánika – Trangoška, dĺžka trasy: 13 km, prevýšenie: 932 m, miesto nástupu (zraz): budú upresnené.

Bučenská vrchovina – Veľký Bučen

Dátum konania: 26. 3., trasa: Šíd – Malý Bučen – Sedlo Veľký Bučen – Veľký Bučen – Veľký Bučen zväžnica – Bulhary – Filakovský hrad, dĺžka trasy: 15 km, prevýšenie: 415 m, miesto nástupu (zraz): budú upresnené.

Zdroj: www.vibrama.sk, (lk)

Mikuláša s čertom a anjelom priviezol pán Valuška.

Mikuláš v Malachove

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na príprave Mikuláša dňa 11. 12. 2010, a to najmä Lýdii Necpalovej a Mirke Dutkovej za balíčky a výzdobu, divadelníkom M. Pálovi, L. Gajdúškovej, E. Gajdúškovej, Lenke Štolecovej za čerta, p. Valuškovu a jeho Zuze, V. Klimovi za požičanie bričky, J. Kohárovej za jej spojzdenie, I. Dobrotovej, M. Horníkovi, Z. Krnáčovi, Z. Púpavovej, D. Kukučkovej a E. Zádrapovej za dobre zásobený bufet. Na konto OZ Malachovská škola pribudlo 50 eur, skúsenosti a zásoby na ďalšiu akciu. Ešte raz všetkým ďakujeme!

(lk), foto: J. Kohárová

Zuzane Drugovej blahoželáme k oceneniam!

Takto pred rokom sme v MN č. 3/III blahoželali PhDr. Zuzane Drugovej, ktorá tu tak nenápadne žije medzi nami, k oceneniu od predsedu BBSK pre kolektív Stredoslovenského múzea pod jej vedením za rok 2009.

Ešte v decembri 2009 k tomuto oceneniu pribudla aj **Cena primátora Banskej Bystrice** pre pracovníkov Múzea „za osobitné zásluhy a dobré meno mesta pri príležitosti otvorenia expozície múzea v Matejovom dome“.

Dňa 17. 5. 2010 vo Dvorane Ministerstva kultúry Slovenskej republiky slávnostne odovzdávali prestížnu cenu **Múzeum roka za rok 2009**. Víťazom 7. ročníka v kategórii Regionálne, mestské a miestne múzeá a galérie sa stalo **Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici**. Riaditeľke múzea PhDr. Zuzane Drugovej cenu osobne odovzdal minister kultúry Slovenskej republiky Marek Maďarič, predsedníčka Zväzu múzeí na Slovensku Marta Janovičková a predsedníčka Rady galérií Slovenska Magdaléna Klobúčniková.

Dňa 25. mája 2010 si Zuzana Drugová prebrala cenu **Kvet kultúry a umenia Banskobystrického samosprávneho kraja a Pamätný list** v Divadle J. G. Tajovského vo Zvolene od predsedu BBSK Vladimíra Maňku. Túto cenu dostala Zuzana Drugová predovšetkým za „osobný prínos k rozvoju

slovenského múzejníctva, sprístupňovanie a popularizáciu výsledkov etnografického výskumu“.

Zuzana Drugová je aj spoluzakladateľkou a vedúcou súboru **DFS Matičiarik**, ktorý v sobotu 11. 12. 2010 slávnostným vystúpením v Estrádnej sále ECC oslávil 20. výročie svojho vzniku. Práve kvôli náročnej príprave na túto udalosť sa nám nepodarilo so Zuzanou stretnúť a urobiť s ňou rozhovor pre toto číslo Malachovských novín.

Preto mi dovoľte Zuzane v mene Malachovčanov zablahoželať k týmto krásnym výsledkom jej snažení a zaželať jej pevné zdravie, veľa tvorivej energie a radosti zo svojej práce.

(lk), foto: Vladimír Veverka

Vyberáme z matriky

(stav k 6. 12. 2010)

Prišli na svet

Samuel Spevák, Ortútska 189, nar. 6. 9.
Filip Lichý, Ortútska 220, nar. 18. 10.

Oslavujú jubileum

Anna Kartiková, Ortútska 91	3. 11. 1925	85 rokov
Zuzana Snopková, Ortútska 223	8. 12. 1930	80 rokov
Ondrej Krnáč, Ortútska 166	19. 11. 1935	75 rokov
Pavel Oravec, Banícka 77	2. 12. 1935	75 rokov
Dobrotová Mária, Banícka 102	18. 12. 1940	70 rokov

Všetkým gratulujeme!

Opustili nás

Anna Leitnerová, Ortútska 157, nar. 13. 3. 1934, úmrtie 21. 9.
Anna Dobrotová, Banícka 39, nar. 21. 12. 1945, úmrtie 18. 10.
Júlia Žabková, Ortútska 245, nar. 14. 7. 1933, úmrtie 6. 11.
Vladimír Sedilek, Ortútska 101, nar. 2. 6. 1944, úmrtie 1. 12.
Česť ich pamiatke!

Celkový stav obyvateľstva

Muži: 500 Ženy: 534 Spolu: 1034 obyvateľov
Nezamestnaní: 44 obyvateľov

Zosobášili sa v r. 2010

Marek Majerík a Jana, rod. Murínová, sobáš 5. 6.
Tomáš Belokostolský a Lenka, rod. Valtrová, sobáš 10. 7.
Maroš Mojžiš a Zuzana, rod. Gondová, sobáš 31. 7.
Martin Pohorelec a Lenka, rod. Dvorská, sobáš 11. 9.
Andrej Fehér a Ivana, rod. Bacúliková, sobáš 20. 11.
Michal Čunderlík a Soňa, rod. Júnová, sobáš 20. 11.

Pristaňovali sa v r. 2010

Pristaňovalo sa: 25 občanov
Samuel, Jarmila, Lucia Chochulová, Ortútska 211
Mário Farkaš, Banícka 10
Adalbert Shneltser, Bučinová 35
Peter, Martin, Miroslava, Martina Kupcová, Banícka 16
Ing. Ján Bušovský, Ortútska 97
Ivan Bartelt, Banícka 108
Božena, Jozef Buzáši, Bučinová 7
Rastislav Furčák, Ortútska 225
Dávid, Daniela, Slavomíra Dobrotová, Ortútska 152
Róbert Ferenc, Banícka 38
Jozef, Martin, Žofia Štulajterová, Banícka 102
Martin Pohorelec, Bučinová 17
Mgr. Iveta Riečanová, Ortútska 195
Michal, Eva Kavčáková, Banícka 10

POZVÁNKY A OZNAMY

Pravá malachovská zabíjačka

sa uskutoční

18. 12. 2010 (sobota)
na ihrisku

Pozývame vás na zabíjačkové
špeciality, vianočný punc
a iné občerstvenie pri živej hudbe.

Začiatok je o **10:00 h.**

váš OÚ Malachov a TJ Slovan

Stolnotenisový klub SK Malachov vás pozýva na vianočný turnaj „O putovný pohár starostu obce Malachov”

v stolnom tenise, ktorý sa bude konať

18. 12. 2010 v KD
v Malachove od 10:00 h.

Kategórie: deti do 16 rokov,
muži a ženy

Prihlásiť sa môžete u J. Kozáka
na tel.: 0903 516 176, alebo
priamo pred turnajom pri prezentácii

Neváhajte, pridte si zašportovať,
zabaviť sa a vyhrať zaujímavé ceny.

Žiaci ZŠ s MŠ

v Malachove pozývajú
všetkých Malachovčanov na

Vianočný program,

s ktorým vystúpia v Kultúrnom dome

21. 12. 2010 (utorok) o 17:00 h

Veľmi sa na vás tešíme!

ZŠ s MŠ v Malachove

DIVADELNÝ SÚBOR MALÁ CHOVA Z MALACHOVA

VÁS POZÝVA

NA PREMIÉRU KOMÉDIE ZO SÚČASNOSTI (NA MOTÍVY HRY MIRA GAVRANA)

MUŽ MOJEJ ŽENY

KTORÁ BUDE

25. 12. 2010 o 17:00 h

V NAŠOM KULTÚRNOM DOME

TEŠIA SA NA VÁS
HERCI PETER KUBIŠ, MARTIN PÁL
A REŽISÉRKA EVA GAJDÚŠKOVÁ

**ZÁROVEŇ VÁM PRAJEME KRÁSNE,
POKOJNÉ,
NIČÍM NERUŠENÉ VIANOCE
A VŠETKO DOBRÉ DO NOVÉHO ROKU!**

Opätovná výzva: Staňte sa prispievateľom!

Zažili ste niečo, o čo sa chcete podeliť s ostatnými občanmi? Trápi vás v obci niečo, na čo by ste chceli upozorniť verejne? Podelte sa s nami o vaše zážitky, postrehy, pripomienky a my vám ich radi uverejníme. Uvítame aj akékoľvek pripomienky k obsahu a forme MN.

L. Kubišová (kontakty v tiráži)

Malachovské noviny, roč. IV, č. 3/2010

Občasník vydáva: OZ Malachovská dolina v spolupráci s Obecným úradom Malachov

Číslo redakčne pripravila: Luba Kubišová, e-mail: kubišova@gmail.com, tel.: 0905 984 661, Jazyková korektúra: Marianna Bárdiová

Grafická úprava: Martin Mlích – MLICHTRONIX, Tlač: DALI-BB, s.r.o., Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a úpravy rukopisov!